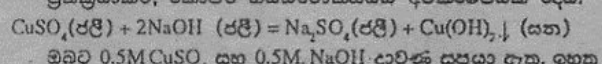
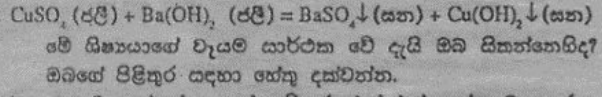

ii. HNO₃ සහ NO₂ හිදී නයිට්රජන්වල ඔක්සිකරණ අංක දෙන්න.
 (b) M සහ N හි ඔක්සිකරණ අංකවල වෙනස්වීම් සලකමින් හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් හෝ ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සුලභ සමීකරණය ලබා ගන්න.

(c) i. ජලීය කොපර් සල්ෆේට් ද්‍රාවණයක්, ජලීය සෝඩියම් හයිඩ්රොක්සයිඩ් ද්‍රාවණයක් සමඟ පහත දැක්වෙන සමීකරණයට අනුකූලව ප්‍රතික්‍රියාකර, කොපර් හයිඩ්රොක්සයිඩ් අවක්ෂේපයක් දෙයි.

ii. සාමාන්‍ය ආකාරයට 0.5M CuSO₄ සහ 0.1M Ba(OH)₂ ද්‍රාවණ උපයෝගී කර ගනිමින් ජලීය කොපර් සල්ෆේට් සහ ජලීය බේරියම් හයිඩ්රොක්සයිඩ් අතර ඇති පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාවේ සංඛ්‍යා රසායනය තහවුරු කිරීමට ශිෂ්ටයෙක් සැලසුම් කරයි.

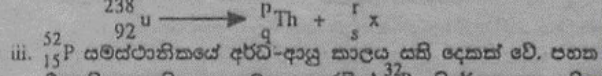

9. (a) i. යකඩ ලෝහයේ දෙකක් හමිකර, එක් එක් ලෝහයට අනුරූප රසායනික සුත්‍රය වෙන් වෙන්ව ලියන්න.

ii. යකඩ ඇති ලෝහයවලින් එම ලෝහය නිස්සාරණය කිරීම හා සම්බන්ධ වන මූලධර්ම සාකච්ඡා කරන්න. නිස්සාරණ ක්‍රමය පිළිබඳ විස්තර අවශ්‍ය නොවේ.

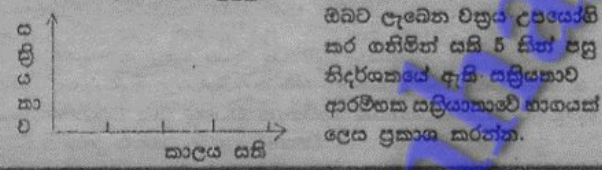
(b) i. විකිරණශීලකව යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි පහදා දෙන්න.

ii. ස්කන්ධ ක්‍රමාංකය 238 ක් වූ යුරේනියම් සමස්ථානිකයෙන් ඇල්පා අංශුවක් විමෝචනය වී කෝරියම් සමස්ථානිකයක් සෑදේ. මේ නාශවීය විපර්යාසය සඳහා P, q, r සහ s යන මේවාට උචිත අගයන් යොදමින් හා x යන ඇල්පා අංශුවට උචිත සංකේතය යොදමින් පහත දැක්වෙන සමීකරණය සුලභ කරන්න.

iii. ${}_{15}^{32}\text{P}$ සමස්ථානිකයේ අර්ධ-ආයු කාලය සති දෙකක් වේ. පහත දී ඇති ආකෘතිය අනුගමනය කරමින් ${}_{15}^{32}\text{P}$ හිදර්ශකයක සක්‍රීය කාල කාලය සමඟ විචලනය වන අයුරු විදහා දක්වන වක්‍රයක් අඳින්න.

සැ. ශ්‍රී. ඔබට සපයා ඇති ප්‍රස්ථාර කඩදාසි උපයෝගී කර ගන්න. අක්ෂ දෙක සඳහා සුදුසු පරිමාණ තෝරා ගන්න.

10. (a) H2S -> H2SO4 යන පරිවර්තනය සිදු කළ හැකි ආකාරය කෙටියෙන් දක්වන්න.

සැ. ශ්‍රී. පරික්ෂණාත්මක විස්තර අවශ්‍ය නොවේ.

(b) ඇමෝනියා-සෝඩා - ක්‍රමයෙන් ලබා ගන්නා සෝඩියම් කාබනේට් සහ සෝඩියම් ක්ලෝරයිඩ් සෝඩියම් හයිඩ්රොක්සයිඩ් නිෂ්පාදනය x හැකිය. එසේ වුවත්, මේ සඳහා සුලභ හා ලාභ හයිඩ්‍රජන් සැපයුම් අවශ්‍ය නිසා, මේ ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාවට නොගැලපේ. ශ්‍රී ලංකා සෝඩියම් හයිඩ්රොක්සයිඩ් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ඔබ කුමක් වර්ගයේ ක්‍රමයක් උචිත වේ යයි නිර්දේශ කරන්නේද?

ii. ඔබ විසින් සුදුසු යයි නිර්දේශ කරන ක්‍රමය සඳහා අවශ්‍ය වැදගත් සැපයුම් තුනක් සඳහන් කරන්න.

iii. ඔබ විසින් සුදුසු යයි නිර්දේශ කරන ක්‍රමය හා සම්බන්ධ රසායනික ප්‍රතික්‍රියා සඳහන් කරන්න.

(c) පුක්කලම, පරන්තන් සහ හම්බන්තොට යන ස්ථාන තුනෙන් කැනක සෝඩියම් සෝඩා නිෂ්පාදනාගාරයක් ඉදි කිරීමට යෝජනා ඇති යයි සිතන්න. සෝඩියම් සෝඩා නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය වන මූලික සැපයුම් ලබා ගැනීමේ පහසුකම් මේ ස්ථාන තුනේදී වශයෙන් එක සමාන වේ යයි ඔබට දන්වා ඇත. කොළඹ ඒ අවට ප්‍රදේශවලදී සබන් නිෂ්පාදනය ජලය පිරිසිදු කිරීම සහ සඳහා සෝඩියම් සෝඩා, ක්ලෝරින සහ අතුරු ඵල විප්ලවයන්ගෙන් භාවිත කෙරේ, වාලවිචේත සහ ඇම්ප්ලිපීඩිය ස්ථානවල ඇති කඩදාසි නිෂ්පාදනාගාරවලදී කඩදාසි පැහැරීමේ කල්පය සෑදීම හා සුදු කිරීම සඳහා සෝඩියම් සෝඩා සම්බන්ධ විශාල ප්‍රමාණවලින් භාවිතා කෙරේ. ප්‍රවාහන විනුදුරු අත්‍යවශ්‍යයේදී ඉතා සියුයෙන් ඉහල හම්බන්තොට ස්ථානවල පුක්කලම, පරන්තන් සහ හම්බන්තොට යන ස්ථාන තුනෙන් සෝඩියම් සෝඩා නිෂ්පාදනාගාරයක් ඉදි කිරීමේදී සුදුසු ස්ථානය ලෙස ඔබ නිර්දේශ කරන්නේ ස්ථානය ද? පහත සඳහන් දත්ත ඔබට දී ඇත.

දුර ප්‍රමාණය:

කොළඹ - පුක්කලම	සැතපුම්	80
කොළඹ - පරන්තන්		250
කොළඹ - හම්බන්තොට		150
ඇම්ප්ලිපීඩිය - පුක්කලම		230
ඇම්ප්ලිපීඩිය - පරන්තන්		350
ඇම්ප්ලිපීඩිය - හම්බන්තොට		25
වාලවිචේත - පුක්කලම		150
වාලවිචේත - පරන්තන්		220
වාලවිචේත - හම්බන්තොට		220

නිෂ්පාදනාගාරයේ රසායනික සංල මෙසේ ඉහත දැමිය හැකි පුක්කලම ————— පුක්කලම කලපුවට
 පරන්තන් ————— යාපනය කලපුවට
 හම්බන්තොට ————— මුහුදට

1980 අගෝස්තු - රසායන විභාග

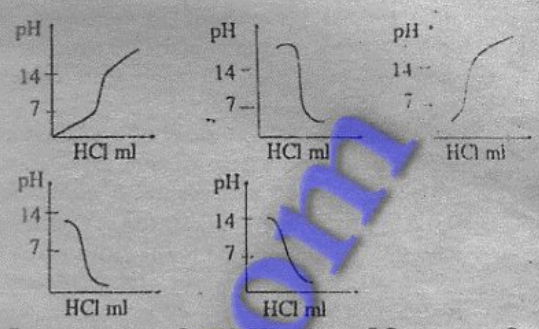
අතුරු නිර්දේශ

I කොටස

- ස්කන්ධ ක්‍රමාංකය 12 වන කාබන් පරමාණුක ස්කන්ධය
 (1) 1.992×10^{-23} වේ. (2) 1.660×10^{-24} වේ.
 (3) 1.560×10^{-22} වේ. (4) 9.96×10^{-23} වේ.
 (5) මින් එකක්වත් නොවේ.
- ඇල්පා අංශු මධුලයක ඇති ආරෝපණය,
 (1) කුලෝම් 96490 වේ. (2) කුලෝම් 48245 වේ.
 (3) කුලෝම් 19290 වේ. (4) කුලෝම් 38580 වේ.
 (5) මින් එකක්වත් නොවේ.
- මේවායින් කුමන සංයෝගය අයඩොසෝම් ප්‍රතික්‍රියාවට පිළිතුරු දෙයිද?
 (1) CH₃COCl (2) (CH₃)₂COH (3) ICH₂CH₂OH
 (4) CH₃COOCOCH₃ (5) මින් එකක්වත් පිළිතුරු නොදෙයි.
- A₂B₃ යන මඳ වශයෙන් ද්‍රාව්‍ය, අයනික සංයෝගයක ද්‍රාව්‍යතාව කිසියම් උෂ්ණත්වයකදී x mol l⁻¹ වේ. එම උෂ්ණත්වයේදී මේ සංයෝගයේ ද්‍රාව්‍යතාව ගුණිතය,
 (1) x² mol² l⁻² වේ. (2) 4x² mol² l⁻² වේ.
 (3) 4x³ mol³ l⁻³ වේ. (4) 16x⁴ mol⁴ l⁻⁴ වේ.
 (5) නිත්‍ය පිළිතුරක් දීම සඳහා සපයා ඇති දත්ත ප්‍රමාණවත් නොවේ.
- මේවායින් කවර එකෙහි පොස්පරස් සිඛ්ද?
 (1) P_2O_5 (2) P_2O_3 (3) P_2O_4 (4) P_2O_6
 (4) හිමටහිම (5) රුවහිම

- පරමාණුක ක්‍රමාංකය 35 වන මූලද්‍රව්‍යයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය වර්ගයට අගයන් වේ.
 (1) S⁴⁺ (2) S²⁺ (3) S³⁺ (4) S³⁻ (5) S⁴⁻
- AB යන අයනික සංයෝගයේ දැලිස් ශක්තිය සමග වඩාත්ම සිඛ් වේන සම්බන්ධ වන්නේ මින් කුමන එකද?
 (1) A⁺(g) + B⁻(g) → A + B⁻(g); H = vKJ mol⁻¹
 (2) A⁺(g) + B⁻(g) → A + B⁻(s); H = wKJ mol⁻¹
 (3) A⁺(g) + B⁻(g) → A⁺ + B⁻(s); H = xKJ mol⁻¹
 (4) A(s) + 1/2B₂(g) → A + B(s); H = yKJ mol⁻¹
 (5) A(s) + 1/2B₂(g) → AB(s); H = zKJ mol⁻¹
- HC≡C-CH₂-CO-CH₂-CH₃ හි IUPAC නාමය
 (1) 1-මෙතිල්-පෙන්ට-4-අයින්-2-ඕන් වේ.
 (2) 1-එතිල්-හීක්ස-3-අයින්-1-මින් වේ.
 (3) හෙක්ස්-5-අයින්-3-මින් වේ.
 (4) හෙක්ස්-1-අයින්-4-මින් වේ.
 (5) 1-එතිලනයිල්-හීක්ස-2-මින් වේ.
- උත්ප්‍රේරකයක්,
 (1) ප්‍රතික්‍රියාවක එන්තැල්පි විපර්යාසය වැඩි කරයි.
 (2) ප්‍රතික්‍රියාවක එන්තැල්පි විපර්යාසය අඩු කරයි.
 (3) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ වේගය පමණක් වැඩි කරයි.
 (4) ප්‍රතික්‍රියාවක සක්‍රීය ශක්තිය වෙනස් කරයි.
 (5) මේ කිසිවක් නොකරයි.
- පරමාණුක අංකය 14 වන මූලද්‍රව්‍යයේ ස්වභාවය
 (1) Si (2) S²⁻ (3) P (4) Ga (5) Al³⁺

11. X නැමති කාබනික සංයෝගයක් හෝඩියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් මගින් ජල විච්ඡේදනය කරන ලදී. ජල විච්ඡේදන ඵලයට අම්ලය එකතු කළ විට දුඛ අවස්ථාවක් ලැබුණි. මේ අවස්ථාව පෙරා වෙන් කර, පෙරනය NaOCl සමඟ රත් කරන ලදී. මෙයින් CHCl₃ ගන්ධය නිරීක්ෂණය විය. X හඳුනා ගන්න.
- (1) (CH₃)₂CHOCOCH₂C₆H₅ (2) CH₃CH₂OCOCH₂CH₂Cl
 (3) (CH₃)₂COCOCH₂Cl (4) (CH₃)₂COCOC₆H₅
 (5) CH₃COOCH₂CH₂OCOC₆H₅
12. කාප රසායනික දත්ත කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.
 H₂O (l) හි උත්පාදනයේ සම්මත එන්තැල්පිය = a KJ mol⁻¹
 Si(s) හි දහනයේ සම්මත එන්තැල්පිය = b KJ mol⁻¹
 Si₂H₆(g) හි දහනයේ සම්මත එන්තැල්පිය = c KJ mol⁻¹
 Si₂H₆(g) හි උත්පාදනයේ සම්මත එන්තැල්පිය කුමක්ද?
 (1) 2a + 3b - c (2) a + b - c (3) 3a + 2b - c
 (4) a + c - b (5) 2b + c - 3a
13. CH₃CH₂CH₂OH, CH₃CH(OH)CH₃, බවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා මත් කුමන එක උපයෝගී කරගත හැකිද?
 (1) HCl (2) PBr₃ (3) CH₃COOCOCH₃
 (4) KMnO₄ (5) H₂SO₄
14. R යන සාර්වත්‍ර වායු නියතය,
 (1) කෙල්විනයට පුල් 8.314 වේ.
 (2) මවුලයට ලීටර වාගේ. 0.082 වේ.
 (3) කෙල්විනයට කැලරි 1.987 වේ.
 (4) කෙල්විනයට මවුලයට පුල් 8.314 වේ.
 (5) මවුලයට පුල් 8.314 වේ.
15. ලෝහයක ජලවාරයකින් 14.96% ක් ජලවාරයින් කිවේ. මේ ලෝහයේ ක්‍රෝමියම් සහ ක්‍රෝමියම් පරමාණු එකතුව ලෝහ පරමාණු දෙක බැගින් කිවේ. ලෝහයේ සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය කුමක්ද? (F හි සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය - 19.00)
 (1) 36 (2) 54 (3) 108 (4) 162 (5) 216
16. මේවායින් ඉතාමත් විද්‍යුත් සෘණ වන්නේ කුමක්ද?
 (1) මැග්නීසියම් (2) ලිතියම් (3) සල්ෆර් (4) බරෝමීන් (5) අයඩීන්
17. KBr සහ KI එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා මත් කුමන එක උපයෝගී කරගත හැකිද?
 (1) HCl (2) HNO₃ (3) CH₃COOH (4) NaOH (5) NH₃
18. විකිරණශීලී සමස්ථානිකයක් පළමුව ඇල්පා අංශුවක්ද, දෙවනුව බීටා අංශුවක්ද මුක්ත කරයි. මෙයින් ²⁰⁶/₈₂Pb සෑදේ. විකිරණශීලී සමස්ථානිකය හඳුනා ගන්න.
 (1) ²¹⁰/₈₃Bi (2) ²¹⁰/₈₅At (3) ²¹⁰/₈₆Po (4) ²¹⁰/₈₅Rn (5) ²¹⁰/₈₁Tl
19. කාර්යය KMnO₄ හි වර්ණය වෙනස් කිරීමට වඩාත්ම ඉඩ ඇත්තේ මත් කුමන එකටද?
 (1) C₂H₅CH₃ (2) C₂Cl₄ (3) C₂H₅CH₂OCH₃ (4) C₂Cl₂ (5) C₂H₆
20. පහත සඳහන් ජලීය ද්‍රාවණවලින් pH අගය අඩුම වන්නේ කුමන එකෙහිද?
 (1) 1M AlCl₃ (2) 2M BaCl₂ (3) 0.1M NH₄OCOCH₃
 (4) 0.1M NaOCOCH₃ (5) 0.00 1M KOCOCCl₃
21. Y නැමති අකාබනික සංයෝගයක් රත් කළ විට දුඛි රූ දුමාරයක් ද, යන ශේෂයක් ද දෙයි. මෙම ශේෂය නනුක හයිඩ්‍රොක්සලෝබ් අම්ලයෙහි යන නනුක හයිඩ්‍රික් අම්ලයෙහි පහසුවෙන් ද්‍රාවණය වන නමුත්, එය නනුක සල්ෆිඩ්‍රික් අම්ලයෙහි ද්‍රාවණය නොවේ. Y හඳුනා ගන්න.
 (1) BaBr₂ (2) Pb(NO₃)₂ (3) PbBr₂ (4) Ba(BrO₃)₂ (5) Sr(NO₃)₂
22. ත්‍රිමාණය ව්‍යුහයක් ඇති බහු අවයවිකයක් වන්නේ මත් කුමන එකද?
 (1) ස්වාභාවික රබර් (2) නයිලෝන් (3) ටෙලිජින්
 (4) පිනෝල් - පෝමැල්ඩිහයිඩ් බහුඅවයවිකය (5) මත් එකක්වත් නොවේ.
23. A නැමති මූලද්‍රව්‍යය හා සම්බන්ධ එන්තැල්පි විපර්යාස කිහිපයක් පහත දක්වා තිබේ. A හි දෙවැනි අයණිකරණ ශක්තියට අනුරූප වන්නේ මත් කුමන එකද?
 (1) A(s) → A⁺(g) + 2e⁻; ΔH = v KJ mol⁻¹
 (2) A(g) → A⁺(g) + 2e⁻; ΔH = w KJ mol⁻¹
 (3) A⁺(g) → A²⁺(g) + e⁻; ΔH = x KJ mol⁻¹
 (4) A⁺(s) → A²⁺(g) + e⁻; ΔH = y KJ mol⁻¹
 (5) A⁺(g) → A²⁺(g) + e⁻; ΔH = z KJ mol⁻¹
24. 0.1 M ජලීය ඇමෝනියා ද්‍රාවණයකට 0.1 M ජලීය HCl ද්‍රාවණයක් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් එකතු කරමින් මූලාශ්‍රයේ pH අගය නොකඩවා මිනිනු ලැබේ. මූලාශ්‍රයේ pH අගය විචලනය මත් කුමන ප්‍රතිකාරයට අනුරූප වේද?

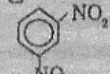
25. මත් කුමන එක ජලීය NaOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා නොකරයිද?
 (1) සිලිකන් (2) යිත්ස් (3) ඇල්මිනියම්
 (4) ඇස්ටරින් (5) අයන්
26. මූලද්‍රව්‍යවල පරමාණුක ක්‍රමාංකය නිර්ණය කිරීම සමඟ වඩාත්ම සිටිවුවෙන් සම්බන්ධ වී ඇත්තේ මත් කුමන විද්‍යාඥයාද?
 (1) උවිස් (2) මෝස්ලි (3) මිලිකන්
 (4) ජොලිටන් (5) බෝර්
27. C₂F₂Cl₂ යන අණුක සූත්‍රය ඇති සමාවයවිත සංඛාරව
 (1) 1ක් වේ. (2) 2ක් වේ. (3) 3ක් වේ.
 (4) 4ක් වේ. (5) මත් එකක්වත් නොවේ.
28. බෙන්සීන්වලට සම්බන්ධ වී ඇතිවිට, මත් කුමන කාණ්ඩය විශ්ලේෂණයට හා ඕනෝ-පැරා යොමුකාරක වේද?
 (1) -CH₃ (2) -COCH₃ (3) -NO₂ (4) -OH (5) -Cl
29. ද්‍රාවණයක, එක-භාණ්ඩ දුබල අම්ලයක් සහ එහි හෝඩියම් ලවණය තිබේ. දුබල අම්ලයේ විසඳන නියතය a නම්, ද්‍රාවණයේ pH අගය මෙයින් ලැබේ.
 (1) pH = -pKa + ලඝ 10 $\frac{\text{ලවණය}}{\text{අම්ලය}}$ (2) pH = pKa + ලඝ 10 $\frac{\text{ලවණය}}{\text{අම්ලය}}$
 (3) pH = pKa + ලඝ 10 $\frac{\text{අම්ලය}}{\text{ලවණය}}$ (4) pH = -pKa + ලඝ 10 $\frac{\text{අම්ලය}}{\text{ලවණය}}$
 (5) pH = -pKa - ලඝ 10 $\frac{\text{ලවණය}}{\text{අම්ලය}}$
30. කෝණයක සිදුවන රසායනික ප්‍රතික්‍රියාව මෙසේය.
 3A + 2B⁺ → 3A⁺ + 2B මෙම කෝණය පහත දැක්වෙන සම්මත ඉලෙක්ට්‍රෝඩ දෙකින් සමන්විත වේ.
 (i) සම්මත ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විභවය වෝල්ට් - 2.37 වන, A⁺/A සහ
 (ii) සම්මත ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විභවය වෝල්ට් - 0.04 වන, B⁺/B මෙම කෝණයෙන් ලබාගත හැකි විභව අන්තරය කොපමණ වේද?
 (1) වෝල්ට් 2.41 (2) වෝල්ට් 2.33 (3) වෝල්ට් 4.86
 (4) වෝල්ට් 4.82 (5) නිවැරදි පිළිතුර දී නැත.

31 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්නවලට උපදෙස්

1	2	3	4	5
(a), (b)	(b), (c)	(c), (d)	(d), (a)	ප්‍රතිචාර එකක් පමණක් හෝ වෙනත් ප්‍රතිචාර නිවැරදි.
(a), (b)	(b), (c)	(c), (d)	(d), (a)	සංඛාරයක් හෝ නිවැරදි.

31. විද්‍යුත් විච්ඡේදනය අයනීකරණ ප්‍රමාණය මේවා මත රඳ පවතී.
 (a) ද්‍රාවණයේ ස්වභාව (b) ද්‍රාවණයේ ස්වභාව
 (c) ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය (d) ද්‍රාවණයේ උෂ්ණත්වය
32. ජලීය NaHCO₃
 (a) ද්‍රාවණයකට අම්ලයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
 (b) ද්‍රාවණයකට භෂ්මයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
 (c) ද්‍රාවණයක pH අගය 7 වේ.
 (d) ද්‍රාවණයක් ස්වාරක්ෂක ද්‍රාවණයක් ලෙස ක්‍රියා නොකරයි.
33. ඇමෝනියා සිල්වර් හයිඩ්‍රේට් සමඟ මේ සංයෝග ප්‍රතික්‍රියා කළ අවස්ථා දෙයි.
 (a) C₂H₅COCH₂CH₃ (b) CH₃OCH₂CH₂OH
 (c) HCOOH (d) CH₃CH₂CH₂OH
34. මේවායින් කුමක්/ කුමන ඒවා CH₃-C₆H₄-NH₂ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයිද?
 (a) CH₃I (b) C₆H₆ (c) C₆H₅OCH₃ (d) CH₃-C₆H₄-COCl
35. HNO₃, පිලිබඳ මේ ප්‍රධානවලින් කුමක්/ කුමන ඒවා සහ අවදි?
 (a) එයට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
 (b) එයට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
 (c) ඇමෝනියාවලින් පාරමිත කරමින් එය නිෂ්පාදනය කළ හැකිය.
 (d) එයට (H₂O හෝ H₂O₂) ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි.
36. Mg, Ca, Sr සහ Ba යන මූලද්‍රව්‍ය සමඟ

- (a) පරමාණුක ක්‍රමාංකය වැඩිවන විට, විද්‍යුත් ධන ලක්ෂණ අඩු වේ. ✓
- (b) පරමාණුක ක්‍රමාංකය වැඩිවන විට, අයනික අරය වැඩි වේ. ✓
- (c) සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය වැඩි වන විට, භෂ්මක ලක්ෂණ වැඩි වේ.
- (d) පරමාණුක ක්‍රමාංකය වැඩි වන විට, සල්ෆේට්වල ජලයේ ද්‍රාව්‍යතාව වැඩි වේ. ✓

37. රතුකැට හා සම්බන්ධ වන මේ ප්‍රකාශවලින් කුමන එක/ කුමන ඒවා සත්‍ය වේද?
- (a) එයට ස්කරිය දැලසක් තිබේ.
 - (b) එය ප්‍රධාන වශයෙන් Fe_2O_3 වලින් සමන්විත වේ.
 - (c) එය ඉතා ජල ද්‍රව්‍යයකි. (d) එය විද්‍යුත් කුසන්තකයකි.
38. මැග්නීසියම් නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී මේවා ප්‍රයෝජනවත් වේ.
- (a) මුහුදු ජලය (b) විද්‍යුතය (c) ජීන්සම් (d) මොනසයිට්
39. පිනෝල් මේවා සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
- (a) $CH_3-C_6H_4-N_2^+Cl^-$ (b) තනුක නයිට්‍රික් අම්ලය
 - (c) තනුක හයිඩ්‍රොකිලෝමික් අම්ලය (d)

40. වායුවක් පරිපූරණ ලෙස හැසිරේ නම්, වායු ස්කන්ධයක පරිමාව මේවා මත රඳ පවතී.
- (a) වායුවේ ස්කන්ධය. ✓ (b) වායුවේ උෂ්ණත්වය ✓
 - (c) වායුවේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය
 - (d) වායුවේ අණුවක ඇති පරමාණු සංඛ්‍යාව
- 41 සිට 50 දක්වා ප්‍රශ්නවල වගන්ති දෙක බැගින් දී ඇත.

පළමුවැනි වගන්තිය.	දෙවැනි වගන්තිය.
(1) සත්‍යය	සත්‍ය වන අතර පළමුවැනි නිවැරදිව පහදු දෙයි.
(2) සත්‍යය	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවැනි නිවැරදිව පහදු නොදෙයි.
(3) සත්‍යය.	අසත්‍යය.
(4) අසත්‍යය.	සත්‍යය.
(5) අසත්‍යය.	අසත්‍යය.

41. NH_3 හි කාපාංකය PH_3 හි කාපාංකයට වඩා වැඩිය. NH_3 අනුවේ තනි ඉලෙක්ට්‍රෝන කාලයට වඩා වැඩිය. යුග්මයක් තිබෙන නිසාය.

42. අන්තර්ක මූලද්‍රව්‍ය හොඳ කාබන් අන්තර්ක මූලද්‍රව්‍යවල සවල ගන්තයන වේ. අන්තර්ක මූලද්‍රව්‍යවල ඉලෙක්ට්‍රෝන සිබෙන නිසාය.

43. ජලීය $NaOH$ උපයෝගී කරගනිමින් CH_3CHO සහ C_6H_5CHO එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගත හොහැකිය. සංයෝග දෙකම උද්ගීත නිසාය.

44. CH_3CONH_2 , $C_6H_5NH_2$ වලට වඩා CH_3 කාණ්ඩය ඉලෙක්ට්‍රෝන විකර්ෂණය කරන නිසාය.

45. NH_3 වලට ඔක්සිකාරයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හොහැකිය. NH_3 හි නයිට්‍රජන් අවම ඔක්සිකරණ තත්වයේ තිබෙන නිසාය.

46. ඇලුමිනියම් සික්කිලට වඩා ප්‍රබල ඔක්සිකාරකයක් වේ. ඇලුමිනියම් පරමාණුවකින් ඉලෙක්ට්‍රෝන කුහක් ලැබෙන අතර, සික්කි පරමාණුවකින් ලැබෙන්නේ ඉලෙක්ට්‍රෝන දෙකක් පමණක් නිසාය.

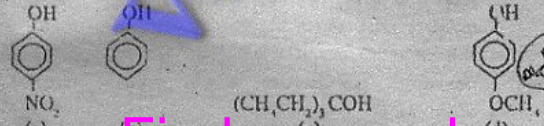
47. ඉහළ උෂ්ණත්ව SO_2 සහ O_2 අතර ප්‍රතික්‍රියාවට සිතකර නොවේ. ප්‍රතික්‍රියාවක සක්‍රියතා ශක්තිය උෂ්ණත්වය සමග වැඩිවන නිසාය.

48. CO , අනුව කෝණාකාර වේ. කාබන් පරමාණුවේ තනි ඉලෙක්ට්‍රෝන යුග්ම දෙකක් තිබෙන නිසාය.

49. ශ්‍රී ලංකාවේ කෝපික් සෝඩා නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ඇමෝනියා - සෝඩා ක්‍රමය යුද්ධ නොවේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ලාභ හයිඩ්‍රජන් ප්‍රභව හැකි නිසාය.

50. ජලීය $NaOH$ සමඟ Cl_2 , CCl_4 ප්‍රතික්‍රියා කිරීමෙන් ලැබෙන්නේ CH_3COONa හෝ $ClCCOONa$ වඩා ප්‍රබල අම්ලයක් වන නිසාය.

51. පහත දැක්වෙන සංයෝග ඒවායේ ආම්ලික ප්‍රබලතාව වැඩිවන ආකාරයට සකස් කරන්න.

- (1) c < d < b < a
- (2) b < c < a < d
- (3) a < d < c < b
- (4) b < c < a < c
- (5) c < d < a < d

52. මධ්‍යසාරිය KOH සහ $CHCl_3$ සමඟ $C_2H_5NH_2 + Cl$ ප්‍රතික්‍රියා කරන විට ලැබෙන එළය
- (1) C_2H_5NHOH (2) C_2H_5NCCl (3) C_2H_5NCO
 - (4) C_2H_5CN (5) CH_3CH_2OH

53. හයිඩ්‍රොකාබනයක හයිඩ්‍රජන් 9.44% ක් තිබේ. මේ හයිඩ්‍රොකාබනයේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය දළ වශයෙන් 100 වේ. හයිඩ්‍රොකාබනයේ නිරවද්‍ය සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය කුමක්ද?
- (1) 106 (2) 104 (3) 102 (4) 98 (5) 96

54. ගෙ. 27 දී හා පීඩනය මිනිසුන් 720 දී වායුවකින් ග්‍රෑම් 2.500 ක පරිමාව ලීටර 1.480 ක් විය. වායුවේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය කුමක්ද?
- (1) 42.84 (2) 43.45 (3) 43.92 (4) 44.48 (5) 44.96

55. පරමාණුවල ඉලෙක්ට්‍රෝනික ශක්ති මට්ටම් සංකල්පය සමඟ විධාන්ඩේ කිව්වුවෙන් සම්බන්ධ වී ඇත්තේ මින් කුමන විද්‍යාඥයාද?
- (1) රද්‍ර්ෆඩ් (2) හොම්සන් (3) බෙකරල්
 - (4) බෝර් (5) මාර්ස්ඩන්

56. $Pb(NO_3)_2$ සහ $Ba(NO_3)_2$ එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි වන්නේ මින් කුමන එකද?
- (1) ජලීය ඇමෝනියා (2) $(NH_4)_2SO_4$ (3) K_2CrO_4
 - (4) තනුක H_2SO_4 (5) මින් එකක්වත් නොවේ.

57. පෙරහන් සබ්දාසිවල කවරන ලද මින් කුමන එක, H_2S සහ SC එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා උපයෝගී කරගත හැකිද?
- (1) $K_2Cr_2O_7$ අම්ලය (2) I_2 / ජලීය KI
 - (3) කාරිය $KMnO_4$ (4) ජලීය $CuSO_4$
 - (5) මින් එකක්වත් උපයෝගී කරගත නොහැකිය.

58. ද්‍රාවණයක, බර අනුව 75% ක් බෙන්සීන් සහ 25% ක් වොලයින් සිදේ. කිසියම් උෂ්ණත්වයකදී සංශුද්ධ බෙන්සීන්වල සහ සංශුද්ධ වොලයින් වාෂ්ප පීඩනය පිළිවෙලින් Pb සහ Pt වේ නම් එම උෂ්ණත්වයේ ද්‍රාවණයේ වාෂ්ප පීඩනය කුමක් වේද?

(1) $\frac{75}{100}pb + \frac{25}{100}pt$ (2) $\frac{75}{78}pb + \frac{25}{92}pt$

(3) $\left(\frac{75}{78}pb + \frac{25}{92}pt\right) \left(\frac{1}{\frac{75}{78} + \frac{25}{92}}\right)$ (4) $\left(\frac{75}{78}pb + \frac{25}{92}pt\right) \left(\frac{1}{\frac{25}{78} + \frac{2}{92}}\right)$

- (5) මින් එකක්වත් නොවේ.

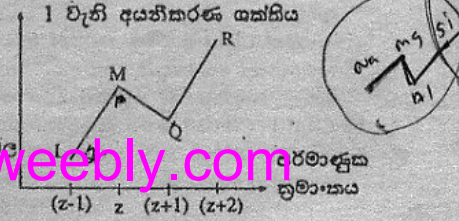
59. $^{131}_{53}I$ හි අර්ධ ආයු කාලය දින 8ක් වේ. $^{131}_{53}I$ නිදර්ශකයක විසිරණ ශීලතාව ආරම්භ අගයෙන් තුනෙන් එකක් වීමට දළ වශයෙන් දින කීයක් ගත වේද?
- (1) 9 (2) 10.5 (3) 12.5 (4) 14 (5) 11.5

60. සේරුවිල සිබෙන යපඨවල ඇති මුල යකඩ ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම සඳහා පහත සඳහන් කුමන ක්‍රමය උපයෝගී කරගත හැකිද?

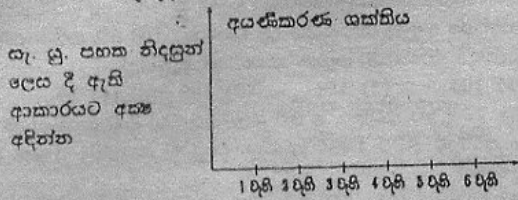
- (1) යපඨ තනුක හයිඩ්‍රික් අම්ලයේ ද්‍රවණය කර සම්මත $KMnO_4$ ද්‍රාවණයක් සමග අනුමාපනය කිරීම.
- (2) යපඨ සාන්ද්‍ර හයිඩ්‍රික් අම්ලයේ ද්‍රවණය කර සම්මත $K_2Cr_2O_7$ ද්‍රාවණය සමග අනුමාපනය කිරීම.
- (3) යපඨ සාන්ද්‍ර හයිඩ්‍රොක්සිලෝමික් අම්ලයේ ද්‍රවණය කර සම්මත $KMnO_4$ ද්‍රවණයක් සමග අනුමාපනය කිරීම.
- (4) යපඨ තනුක සල්ෆියුරික් අම්ලයේ ද්‍රවණය කර සම්මත $K_2Cr_2O_7$ ද්‍රවණයක් සමග අනුමාපනය කිරීම.
- (5) මින් එකක්වත් උපයෝගී කරගත නොහැකිය.

රසායන විද්‍යාව II
 'අ' කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

61. L, M, Q සහ R යනු යෝධීය මට්ටමින් සටන්ගෙන ආගන්වලින් අවසාන වූ ආවර්තයට අයත් අනුයාත මූලද්‍රව්‍ය හතරකි. පරමාණුක ක්‍රමාංක පිළිවෙලින් (Z-1), Z, (Z+1) සහ (Z+2) වන L, M, Q සහ R යන මේවායේ පළමුවැනි අයනීකරණ ශක්තිවල විචලනය පහත දක්වා ඇත.

- a) i. M හි පළමු අයනීකරණ ශක්ති හයේ විචලනය දැක්වෙන දළ සටහන් සාමාන්‍ය ආකාරයට අඳින්න. ඔබ විසින් දැකීමට අපේක්ෂා කරන විශාලම අයනීකරණ ශක්ති ආරෝහනය එම සටහනෙහි පැහැදිලිවම පෙනෙන්නට සලස්වන්න.

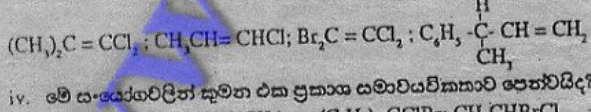

- ii. M හි හයිඩ්රජිනියම සිබීමට වඩාත්ම ඉඩ ඇති සුත්‍රය කුමක්ද?
 iii. පහත සඳහන් විස්තර වලින් එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් හෝ උචිත ලෙස තෝරා ගනිමින් පරමාණුක ක්‍රමාංකය (Z+4) වන මූලද්‍රව්‍යයේ ස්වභාව දක්වන්න.
 එය ප්‍රචල ඔක්සිකාරකයකි. එය මධ්‍යස්ථ ඔක්සිකාරකයකි.
 එය ප්‍රචල ඔක්සිකාරකයකි. එය මධ්‍යස්ථ ඔක්සිකාරකයකි.
 එය උච්ච වායුවකි. එය ලෝහයකි.
 එය අලෝහයකි. එය අන්තර්මිශ්‍රණයකි.

- (b) i. පරමාණුක ක්‍රමාංකය 24 වන, X නමැති මූලද්‍රව්‍යයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය $1s^2 2s^2 \dots$ යනාදී සාමාන්‍ය ආකාරයට ලියා දක්වන්න.
 ii. ඉහළම ඔක්සිකරණ තත්වයේදී X හි සංයුජතාව කුමක් වේද?
 iii. X හි ඉහළම ඔක්සිකරණ තත්වයෙන් ව්‍යුත්පන්න වන ඔක්සයිඩය සාන්ද්‍ර හයිඩ්‍රොක්සිජන් අම්ලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවනු ලැබේ. මේ ප්‍රතික්‍රියාවේදී X හි ඔක්සිකරණ අංශය 3 දක්වා අඩු වේ. මේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා කුලීත රසායනික සමීකරණයක් ලියන්න.

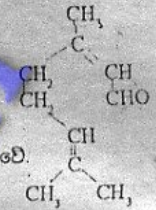
- (a) i. Y නමැති ලෝහය, ඔක්සිජන් 20.12% ක් ඇති ඔක්සයිඩයක් සාදයි. Y හි රසායනික සමීකරණය ගණනය කරන්න.
 ii. Y හි තාප ධාරිතාව ස්ඵලයට කෙල්විනයට ධුල් 0.42 ක් වේ. Y හි දළ සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය කුමක්ද? (සහ මූලද්‍රව්‍යවල මවුලික තාප ධාරිතාව දළ වශයෙන් මවුලයට කෙල්විනයට ධුල් 26 ක් වේ.)
 iii. Y හි සංයුජතාව කුමක්ද?
 iv. Y හි නිවැරදි සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය කුමක්ද?
 (b) i. ඉල්මනයිට් හි රසායනික සුත්‍රය කුමක්ද?
 ii. ඉල්මනයිට්හි යකඩ සිබීමේ බව ඔබ රසායනිකව පෙන්වන්නේ කෙසේද?
 iii. ඉල්මනයිට්වලින් ලබාගත හැකි, උසස් වාණිජ අගය ඇති ද්‍රව්‍ය මොනවාද?

- (a) කාබනික සංයෝගයක කාබන් 41.0% ක්ද, හයිඩ්රජන් 4.6% ක්ද, ඔක්සිජන් 54.4% ක් ද සිබේ.
 i. සංයෝගයේ ආණුභවික සුත්‍රය කුමක්ද?
 ii. සංයෝගයේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය දළ වශයෙන් 180 ක් වේ. සංයෝගයේ අණුක සුත්‍රය කුමක්ද?
 (b) i. $CH_3CH=CHCH_2CH_3$ යන ඇල්කීනය ඔබ $CH_3CH(OH)CH_2CH_2OH$ බවට පරිවර්තනය කරන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.
 බැ. යු. පරීක්ෂණාත්මක විස්තර අවශ්‍ය නොවේ. ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා තත්ව සඳහන් කළ යුතුය.
 ii. $CH_3CH(OH)CH_2CH_2OH$, PBr₃ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවනු ලැබේ. මෙයින් එලය ලෙස ලැබෙන සංයෝගයේ IUPAC නාමය දෙන්න.
 iii. මේ සංයෝගවලින් කුමන එක සිස් - ප්‍රාන්ඨ සමාවයවිකතාවට පත්වයිද?

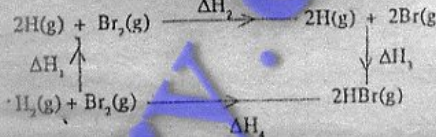
- iv. මේ සංයෝගවලින් කුමන එක ප්‍රකාශ සමාවයවිකතාවට පත්වයිද?
 $C_6H_5CH_2Cl$; $C_6H_5CH(CH_3)_2$; $(C_6H_5)_2CClBr$; $CH_3CHBrCl$
 4. (a) i. බෙරෝමන් බෙන්සීන් සමඟ සිනම් තත්වයට යටත් කෙසේ ප්‍රතික්‍රියා කරයිද?
 ii. බෙන්සීන් වලින් ආරම්භ කරමින් ඔබ පිළියෙල කරගන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.
 (b) i. අම්ල උත්ප්‍රේරකයක් භවුටේදී දීර්ඝ කාලයක් කුළු සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවනු ලැබේ. මේ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සෑදීමට දේ ඇති එලයේ ව්‍යුහය දෙන්න.

- ii. ව්‍යුහමය වශයෙන් ඉහත එලය ඔබ අසා හෝ දැක හෝ පුරුදු ඇති එක්කර ද්‍රව්‍යයකට බොහෝ සමාන වේ. එම ද්‍රව්‍යයේ නම ලියන්න.
 iii. පැහිරි කෙල්වල ඇති සිවිල්හි ව්‍යුහය පහත දක්වා ඇත. සිවිල් අණුවේ $(CH_3)_2C=$ කාණ්ඩය සිබීමේ බව ඔබ පෙන්වන්නේ කෙසේද?
 බැ. යු. පරීක්ෂණාත්මක විස්තර අවශ්‍ය නොවේ.

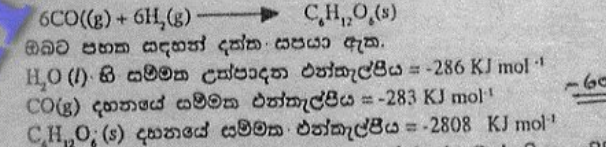
'ආ' කොටස - රචනා

- 5(a) HBr හි බන්ධන ශක්තිය ගණනය කිරීම සඳහා සුදුසු රොන්-හෝස් චක්‍රයක් පහත දක්වා ඇත.

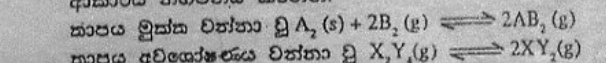
පහත සඳහන් තාප රසායනික දත්ත ඔබට සපයා තිබේ.
 HBr හි සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය = -36 kJ mol⁻¹
 $H_2(g) \rightarrow 2H(g)$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පිය, එනම් H_2 හි බන්ධන ශක්තිය = +433 KJ mol⁻¹
 $Br_2(g) \rightarrow 2Br(g)$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පිය, එනම් Br_2 හි බන්ධන ශක්තිය = +192 kJ mol⁻¹
 HBr හි බන්ධන ශක්තිය ගණනය කරන්න.

- (b) උචිත තාප රසායනික චක්‍රයක් උපයෝගී කර ගනිමින් පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය ගණනය කරන්න.

- (c) හයිඩ්රජන් බන්ධනය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න. ජලයෙහි හයිඩ්රජන් බන්ධන සිබීම සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කරන්න.

6. (a) i. මේ වැටලියර මූලධර්මය සඳහන් කරන්න.
 ii. පහත සඳහන් සම්තුලිතතාවලට එම මූලධර්මය යොදමින් ඒවා කෙරෙහි පීඩනයේ වැඩිවීම හා උෂ්ණත්වයේ වැඩිවීම බලපාන ආකාරය කිහිපයක කරන්න.

- (b) ජලීය ඇමෝනියා ජලීය හයිඩ්‍රොක්සිජන් අම්ලය සමඟ අනුමාපනය කිරීමේදී මෙහිල් ඔරේන්ජ් දර්ශකය වශයෙන් තෝරා ගන්නා අතර, ජලීය ඔක්සැලික් අම්ලය ජලීය සෝඩියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් සමඟ අනුමාපනය කිරීමේදී පිනෝල්කැලීන් දර්ශකය වශයෙන් තෝරා ගන්නේ මන්දැයි පහද දෙන්න.

- (c) i. ලෝහයක් එහි අයන ඇති ද්‍රාවණයක ගිල් වූ විට ලෝහයක් ද්‍රාවණයක් අතර විභව අන්තරයක් පවතී. මේ විභව අන්තරය ඇති වන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
 ii. නිශ්චිත ලෝහයක් සඳහා මේ විභව අන්තරයේ අගය තීරණය වන්නේ කුමන ආධික වලින්ද?
 iii. මේ විභව අන්තරයේ මිණුමක් ලබාගත හැකි වන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.

- 7(a) i. වායු පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරේ යයි උපකල්පනය කරමින්, ඒවායේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධ තීරණය කිරීම සඳහා පරිපූර්ණ වායු නියමය උපයෝගී කරගත හැකි වන්නේ කෙසේදැයි පහද දෙන්න.
 සෞන්දර්යාත්මක පීඩනය ම කම් මි. 740 යටතේදී වායුවකින් ග්.මි. 0.750 ක පරිමාව ලීටර 0.632 ක් වේ. වායුව පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරේ යයි උපකල්පනය කරමින් වායුවේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය ගණනය කරන්න. මේ දත්තය ඔබට දී ඇත.

- ii. සාර්වත්‍ර වායු නියමය,
 $R =$ මවුලයට කෙල්විනයට ලීටර වා. ගෝ. 0.082
 (b) i. රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක වේගය කෙරෙහි බලපාන සාධක මොනවාද?
 ii. ඉහත සඳහන් සාධක දෙකක් බැහැරව පෙන්වා දීම සඳහා එක් පරීක්ෂණයක් බැහිරි විස්තර කරන්න.

(c) හයිඩ්රජන් සහ ජලවොරින් අතර ප්‍රතික්‍රියාවක්, හයිඩ්රජන් සහ ඔක්සිජන් අතර ප්‍රතික්‍රියාවක් යන දෙකම ඉතාමත් ඉහළ වශයෙන් තාපදායක වුවත්, හයිඩ්රජන් සහ ජලවොරින් අතර ප්‍රතික්‍රියාව පිටස්තර ආධාරයක් නැති වී ඇති විට නමුත් හයිඩ්රජන් සහ ඔක්සිජන් අතර ප්‍රතික්‍රියාව පිටස්තර ආධාරයක් නැතිවී ඇති නොවේ. මේ නිරීක්ෂණය පහද දෙන්න.

ඉ කොටස - රචනා

- * 8 (a) මේවායේදී සල්පර්වල ඔක්සිකරණ අංක දෙන්න.
 - i. H_2SO_4 ii. SO_2 iii. SO_2Cl_2
- (b) උණු සාන්ද්‍ර සල්පියුරික් අම්ල සල්පර් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර සල්පර් වයෝක්සයිඩ් ලබා දෙයි. අදාළ ඔක්සිකරණ අංක සලකමින් මේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා කුලීන රසායනික සමීකරණයක් ලියන්න.
- (c) මේවා සඳහා එක් කුලීන රසායනික සමීකරණය බැගින් දෙන්න.
 - i. SO_2 ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන ප්‍රතික්‍රියාවක්
 - ii. SO_2 ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන ප්‍රතික්‍රියාවක්
 - iii. H_2S ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන ප්‍රතික්‍රියාවක්
- (d) හයිඩ්රජන් ක්ෂාර ලෝහ සමඟ වර්ග කිරීම සඳහා හේතු තුනක්ද, එය හැලපන සමඟ වර්ග කිරීම සඳහා හේතු තුනක්ද දෙන්න.
- * 9 (a) ඩොලමයිට්වල රසායනික සූත්‍රය $MgCO_3$, $CaCO_3$, වේ. ඔබට පිරිසිදු, වියළි ඩොලමයිට් නිදර්ශකයක් සපයා ඇත. ඩොලමයිට්හි $MgCO_3$, $CaCO_3$, මවුල අනුපාතය 1:1 බව ඔබ පරීක්ෂණාත්මකව තහවුරු කරන්නේ කෙසේදැයි පහද දෙන්න. (සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධ $Mg = 24$; $Ca = 40$; $O = 16$; $C = 12$)
- (b) ඩොලමයිට්වලින් මැග්නීසියම් ලෝහය ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.
- (c) එප්පාටල ඇපටයිට්හි Ca^{2+} , PO_4^{3-} , F^- සහ Cl^- යන අයන කිවේ. මේ ඔක්සිජන් නිදර්ශකයක් ඔබට සපයා ඇත. මෙම නිදර්ශකයේ Ca^{2+} සහ Cl^- ඇති බව දන්වන්නේ කෙසේදැයි විස්තර කරන්න.
- 10 (a) තාපජවක ඔක්සිඩ නිපදවීමේ හැර, විකිරණශීලී සමස්ථානිකවල ප්‍රයෝජන තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- (b) උච්ඡ තාපජවක ප්‍රතික්‍රියා එකක් බැගින් ගනිමින් 'තාපජවක විඛණ-විකාය' සහ 'තාපජවක විලයනය' (හෙට්න් තාපජවක සම්බන්ධතය)

යන පද පහද දෙන්න. තාපජවක ප්‍රතික්‍රියාවකදී ඉතාමත් වශාල ඔක්සි ප්‍රමාණයක් මුක්ත වන්නේ මන්දැයි පහද දෙන්න.

● (c) පෙට්රෝලියම් ඉන්ධනවල මිල ඉතාමත් අධික වී ගෙන යන අතර, ඒවායේ සැපයුම් සීමා කෙරීගෙන යයි. සිමන් රවටල් ගණකා ගල් අඟුරු වශාල ප්‍රමාණවලින් ඇත. ගල් අඟුරුවලට ඇති ගල්ලුම වැඩි වන විට, අනාගතයේදී ගල් අඟුරුවල මිල ශීඝ්‍රයෙන් වැඩි වනු නියතය. ශ්‍රී ලංකාවේ පෙට්රෝලියම් හා ගල් අඟුරු හිඟ මෙහෙක් යොදාගෙන නැත. මැකදී ශ්‍රී ලංකාවේ මෝසම් වැසි සාමාන්‍ය ලෙස නොලැබීම නිසා උග්‍ර ජල විදුලි බල හිඟයක් ඇති විය. රටේ සමස්ත ජල විදුලි බල නිෂ්පාදනය එක්දහස් තවයිය අනු ගණන්වල අගදී ඇති වන සමස්ත ගල්ලුම සපුරා ලීමට ප්‍රමාණවත් නොවේ යයි ගණන් බලා තිබේ. වාණිජ පරිමාණ වලින් මුහුදින් ඔක්සිඩ් ලබා ගැනීමේ තාක්ෂණික ක්‍රමය මෙහෙක් පරිපූරණ කර නැත. මෙය සමහර විට මේ දශකය තුළදී ඉටු නොවනු ඇත.

කෝරියම් සහිත ඔක්සිජන් වන මොනසයිට් ශ්‍රී ලංකාවේ වශාල ප්‍රමාණවලින් තිබේ. ඔක්සිඩ් නිපදවීම සඳහා තාපජවක ප්‍රතික්‍රියා-කාරකවල කෝරියම් උපයෝගී කරගත හැකිය. තාපජවක බල නිෂ්පාදනාගාරයක් ඉදි කිරීමේ මූලික වියදම් ඉතාමත් ඉහළ වන නමුත්, එය පවත්වාගෙන යාමේ වියදම් සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩුය. දියුණු වේගින් පවතින රටක් තුළ තාපජවක ඔක්සිඩ් නිෂ්පාදනය කිරීමේ තාක්ෂණික තහවුරු කිරීමට අවුරුදු 15ක් පමණ ගත වේ. ඉහත සඳහන් දත්ත සලකා බැලීම නිසා, ඉදිරි අවුරුදු 20 ක් තුළදී ශ්‍රී ලංකාවේ තාපජවක ඔක්සිඩ් නිපදවීමට අවස්ථාව සලසන වැඩ පිළිවෙලක් වහාම ආරම්භ කිරීමට යෝජනා කර ඇති යයි සිතන්න. පහත සඳහන් කරුණු හා සම්බන්ධ කරන ගෙන හැර පාමින් මේ ක්‍රියා මාර්ගය පිළිබඳ ඔබගේ අදහස් දක්වන්න.

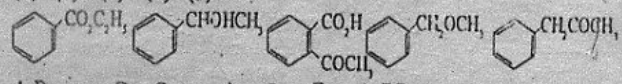
- i. සම්පත් ලබා ගැනීමේ හැකියාව සහ නැවත ඒවා ජනනය කිරීමේ හැකියාව.
- ii. මුළු අවුරුද්ද තුළදීම ඔක්සිඩ් සැපයුම කෙරෙහි විශ්වාසය කැබීමේ හැකියාව.
- iii. පෙට්රෝලියම් ඉන්ධන ගල් අඟුරු සහ තාපජවක ප්‍රතික්‍රියාකාරක හා ආශ්‍රිත පරිසරය කෙළෙසීම, සහ අපද පිළිබඳ ප්‍රශ්නය.
- iv. කෙළෙසීමෙන් කොරට් ජල විදුලිය නිපදවීමේ හැකියාව.
- v. වෙනත් අදාළ සාධක

1981 අගෝස්තු - රසායන විද්‍යාව අඟුරු නිර්දේශය

I කොටස

- 1. ද්වි-පුර මූලද්‍රව්‍යයක පරමාණුවක ස්කන්ධය ග්‍රෑම් 2.107×10^{-22} ක් වේ. එම මූල ද්‍රව්‍යයේ සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය කුමක්ද?
 - (1) 12.7 (2) 254 (3) 63.5 (4) 127 (5) 25.4
- 2. ඔක්සිජන් තාපජවක ඇති ආරෝපණය
 - (1) කුලෝම් 1.602×10^{-19} වේ. (2) කුලෝම් 128.16×10^{-11} වේ.
 - (3) කුලෝම් 25.632×10^{-19} වේ. (4) කුලෝම් 6.408×10^{-19} වේ.
 - (5) මින් එකක්වත් නොවේ.
- 3. පරමාණුවක තාපජවක ආකෘතිය සමඟ වඩාත් ම සිටිවුවෙන් සම්බන්ධ වී ඇත්තේ මින් කුමන විද්‍යාඥයාද?
 - (1) නොම්සන් (2) මාර්ස්ඩන් (3) මලිකන්
 - (4) බෙකරල් (5) අයින්ස්ටයින්
- 4. 0.005 M කැල්සියම් හයිඩ්රොක්සයිඩ් ද්‍රාවණයක pH අගය
 - (1) 10 ක් වේ. (2) 2 ක් වේ. (3) 12 ක් වේ.
 - (4) 5 ක් වේ. (5) 8 ක් වේ.
- 5. මින් කුමන එක පහන් සිඵ පරික්‍ෂාවේ දී තද රතු පැහැයක් ඇති කරයි ද?
 - (1) Ba ලවණයක් (2) Cu ලවණයක් (3) K ලවණයක්
 - (4) Li ලවණයක් (5) Mn ලවණයක්
- 6. ප්‍රකිරණශීලී කාබන්වයෝක්සයිඩ් නිදර්ශකයක් ^{14}C මිලිග්‍රෑම් 14 ක් ඇත. ^{14}C හි අර්ධ ජීව කාලය අවුරුදු 5600 ක් වේ නම් එම නිදර්ශකයේ ^{14}C මිලි මවුල 0.0625 ක් ඉතිරි වන්නේ කවර කලක දීද?
 - (1) අවුරුදු 56 000 (2) අවුරුදු 28 000 (3) අවුරුදු 168 000
 - (4) අවුරුදු 44 800 (5) අවුරුදු 22 400
- 7. හයිඩ්රජන් ග්‍රෑම් 2.0 ක් සහ ඔක්සිජන් ග්‍රෑම් 16.0 ක් අඩංගු ජලාකෘතවක හයිඩ්රජන්වල ආංශික පීඩනය
 - (1) වා. ගෝ. $1/3$ වේ. (2) වා. ගෝ. $1/2$ ක් වේ.
 - (3) වා. ගෝ. $2/3$ ක් වේ. (4) වා. ගෝ. $1/4$ ක් වේ.
 - (5) නිත්‍ය පිළිතුරක් දිය නොහැකිය.

- 9. CH_2BrCH_2Cl මදාසාරිය පොටැසියම් හයිඩ්රොක්සයිඩ් සමඟ රත් කළ විට සෑදෙන අවසාන එලය
 - (1) $CH_2 = CHBr$ ය. (2) $CH \equiv CH$ ය. (3) CH_2OHCH_2OH ය.
 - (4) CH_2BrCH_2OH ය. (5) CH_2OHCH_2Cl ය.
- 10. එක භාස්මික අම්ලයක M/10 ද්‍රාවණයකින් මිලි ලීටර 75 ක් සම්පූර්ණයෙන් උද්ඝනකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව ආම්ලික ඛණ්ඩයක M/5 ද්‍රාවණයක පරිමාව
 - (1) මිලි ලීටර 37.5 ක් වේ. (2) මිලි ලීටර 75 ක් වේ.
 - (3) මිලි ලීටර 150 ක් වේ. (4) මිලි ලීටර 300 ක් වේ.
 - (5) මින් එකක්වත් නොවේ.
- 11. BCl_3NCl_2 යන සංකීර්ණයේ, හයිඩ්රජන් පරමාණුවට සම්බන්ධ වී ඇති පරමාණුවල අවකාශ ව්‍යාප්තිය
 - (1) තලීය වේ. (2) ආසන්න වශයෙන් වකුණකලීය වේ.
 - (3) අෂට කලීය වේ. (4) ආසන්න වශයෙන් අෂටකලීය වේ.
 - (5) මින් එකක්වත් නොවේ.
- 12. (a) ලෝහය Mn (b) $MnCl_2$ (c) MnO_2 (d) MnO යන මේවායේ ඇති මැග්නීසියම් ඔක්සිකරණ අංකය වැඩි වන ආකාරය දැක්වෙන නිවැරදි අනු පිළිවෙල කුමක්ද?
 - (a) $a < b < c < d$ (2) $b < c < d < a$ (3) $c < a < d < b$ (4) $a < d < c < b$ (5) $a < b < d < c$
- 13. මේවායින් ඉතාමත්ම භාස්මික වන්නේ කුමක්ද?
 - (1) BeO (2) Cl_2O_7 (3) B_2O_3 (4) SiO_2 (5) As_2O_3
- 14. A නම් භාබනි සංයෝගය, සෝඩියම් හයිපොක්ලෝරයිට් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවමින් පසුව, ආම්ලික කළ විට බෙන්සොයික් අම්ලය ලැබුණි. A වීමට ඉඩ ඇති සංයෝගය කුමක්ද?
 - (1) (2) (3) (4) (5)

- 15. A_2B_3 යන මද වශයෙන් ද්‍රාව්‍ය, විද්‍යුත් විච්ඡේද්‍ය, $2A^{3+}$ සහ $3B^{2-}$ වශයෙන් අයනීකරණය වේ. කේ 25 දී එහි ජලයේ ද්‍රාව්‍යතාව $x \text{ mol l}^{-1}$ වේ. කේ 25 දී එම සංයෝගයේ ද්‍රාව්‍යතා සංගුණකය α බැගින් ආබන්ධනය කරන අගය
 - (1) $168 \alpha^2$ වේ. (2) α^2 වේ. (3) $72 \alpha^2$ වේ. (4) $12 \alpha^2$ වේ.
 - (5) නිත්‍ය පිළිතුරක් දීම සඳහා සපයා ඇති දත්ත ප්‍රමාණවත් නොවේ.